

Електротехнички факултет, Београд

ПРАКТИКУМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ 2 - ТЕСТ

22. 8. 2020. год.

БРОЈ ИНДЕКСА:

САЛА:

Сваки тачан одговор доноси 3 поена.
Тест траје максимално 45 min.

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ:

1. Израчунати неодређени интеграл $\int \frac{dx}{\sqrt{4x-3-x^2}}$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{-(x^2-4x+4-4+3)}} = \int \frac{dx}{\sqrt{1-(x-2)^2}}$$

$$= \boxed{\arcsin(x-2) + C}$$

2. Израчунати одређени интеграл $\int_{-1}^1 \frac{x^3 e^{x^2}}{f(x)} dx$

$$f(-x) = (-x)^3 e^{(-x)^2} = -x^3 e^{x^2} = -f(x)$$

$\int_{-1}^1 x^3 e^{x^2} dx = 0$ (интеграл непарне функције на симетричном интервалу)

3. Наћи опште решење диференцијалне једначине $y' = y + 1$.

$$\frac{dy}{y+1} = dx$$

$$\ln|y+1| = x + C$$

$$y+1 = e^x \cdot C_1$$

$$\text{о.р. } y = e^x \cdot C_1 - 1$$

4. Дата је диференцијална једначина $y'' - y = 0$. Заокружити њено опште решење:

а) $y = C_1 e^x + 2C_2 e^{-x}$; б) $y = C_1 x + C_2 x e^x$;

в) $y = C_1 e^x + C_2 + C_3$; г) $y = C_1 + C_2 e^{-x}$;

(где су C_1, C_2 и C_3 произвољне реалне константе)

д) ниједна од претходних функција није опште решење дате диференцијалне једначине.

$$\lambda^2 - 1 = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = \pm 1$$

$$\text{о.р. } y(x) = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

5. Заокружити слова испред **дивергентних** редова:

а) $\sum_{n=2}^{+\infty} \frac{n}{4n^2-5}$;

б) $\sum_{n=2}^{+\infty} \frac{\sqrt{n}}{4n^2-5}$;

в) ниједан од претходно понуђених редова није дивергентан.

а) $\frac{n}{4n^2-5} \sim \frac{1}{4n}, n \rightarrow +\infty$

б) $\frac{\sqrt{n}}{4n^2-5} \sim \frac{1}{4n^{3/2}}, n \rightarrow +\infty$

6. Одредити ранг матрице $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 4 & 8 & 16 \\ 3 & 6 & 12 \end{bmatrix}$

$$\vec{v}_1 = (1, 2, 4)$$

$$\vec{v}_2 = 4\vec{v}_1$$

$$\vec{v}_3 = 3\vec{v}_1$$

$$\text{rang} A = 1$$

7. За које вредности реалног параметра a хомоген систем $ax + 2y = 0$,

$$2x + (a+3)y = 0$$

има нетривијално решење.

хомоген систем има нетрив. решење ако је детерм. једн. нул.

$$D = \begin{vmatrix} a & 2 \\ 2 & a+3 \end{vmatrix} = a^2 + 3a - 4 = (a-1)(a+4)$$

8. Одредити сопствене вредности матрице

$$B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \end{bmatrix}$$

$$C_B(\lambda) = \begin{vmatrix} 1-\lambda & 0 \\ 2 & -1-\lambda \end{vmatrix} = -1-\lambda + \lambda^2$$

$$C_B(\lambda) = \lambda^2 - 1 = (\lambda-1)(\lambda+1)$$

$$\boxed{\lambda_1 = 1, \lambda_2 = -1}$$

9. Колико има петоцифрених бројева чије цифре припадају скупу $\{0, 1, 3, 5, 7, 8, 9\}$, таквих да се нула не налази ни на првом, ни на последњем месту и да се ниједна цифра не понавља.

$$\frac{6 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3}{1} - \frac{6 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 1}{0} = 5 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 = 1800$$

$$\{1, 3, 5, 7, 8, 9\}$$

завршавају се нулом

10. Дати су вектори $\vec{a} = (2, 0, -1)$ и $\vec{b} = (1, 3, 2)$. Одредити угао између њих.

$$\cos \angle(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{|\vec{a}| \cdot |\vec{b}|} = 0$$

$$\Rightarrow \angle(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{\pi}{2}$$

Број индекса:

Име и презиме:

Сала:

Сваки задатак носи 14 поена.
Испит се ради максимално 75 min.

1.	2.	3.	4.	5.	Сума

Оцена:

1. [14] Израчунати интеграл $\int \frac{dx}{e^{\sqrt{x}} + e^x}$.

Одговор:

$$I = \int \frac{dx}{e^{\sqrt{x}} + e^x} = \left\{ t = \frac{x}{2} \Rightarrow dt = \frac{dx}{2} \right\} = 2 \int \frac{dt}{e^t + e^{2t}}$$

$$= \left\{ s = e^t \right\} = 2 \int \frac{ds}{s(s+s^2)} = 2 \int \frac{ds}{s^2(1+s)}$$

$$\frac{1}{s^2(1+s)} = \frac{A}{s} + \frac{B}{s^2} + \frac{C}{1+s} = \frac{(As+B)(1+s) + Cs^2}{s^2(1+s)}$$

$$\Rightarrow (As+B)(1+s) + Cs^2 = 1 \Rightarrow \begin{matrix} B=1 \\ C=1 \\ A=-1 \end{matrix}$$

$$I = -2 \ln|s| - \frac{2}{s} + 2 \ln|1+s| + c$$

$$I = 2 \ln \left| \frac{1+e^{\sqrt{x}}}{e^{\sqrt{x}}} \right| - \frac{2}{e^{\sqrt{x}}} + c$$

2. [14] Одредити опште решење диференцијалне једначине трећег реда $y''' + y'' = 1$.

Одговор:

$$\lambda^3 + \lambda^2 = 0$$

$$\lambda^2(\lambda + 1) = 0$$

$$\lambda_1, \lambda_2 = 0, \quad \lambda_3 = -1$$

$$y_H = c_1 + c_2 x + c_3 e^{-x}$$

$y''' + y'' = 1$, $0 = 0 + 0 \cdot 2$ решење користе карактеристичне
вишеструкости два

$$y_{p1} = Ax^2$$

$$y_{p1}' = 2Ax, \quad y_{p1}'' = 2A, \quad y_{p1}''' = 0$$

$$2A = 1 \Rightarrow A = \frac{1}{2}$$

$$y_{p1} = \frac{x^2}{2}$$

$$\text{О.р. } y_{H+}(x) = y_H(x) + y_{p1} = c_1 + c_2 x + c_3 e^{-x} + \frac{x^2}{2}$$

3. [14] Испитati konvergenciju reda $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(4n)!}{(2n+1)!(n!)^2}$.

Одговор:

$$L = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{(4n+4)!}{(2n+3)! \cdot ((n+1)!)^2} \cdot \frac{(2n+1)! \cdot (n!)^2}{(4n)!}$$

$$= \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{(4n+4)(4n+3)(4n+2)(4n+1)(4n)! \cdot (2n+1)! \cdot (n!)^2}{(4n)! \cdot (n+1)^2 \cdot (n!)^2 \cdot (2n+3)(2n+2)(2n+1)!}$$

$$L = \frac{4^4}{2^2} = 4^3 > 1 \Rightarrow \text{показати ред дивергира}$$

↓
Даламберов кр.

4. [14] Дата је матрица $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 9 & 1 \end{pmatrix}$. Сдредити карактеристичан полином и сопствене вредности матрице A .

Одговор:

$$\chi_A(\lambda) = \begin{vmatrix} 1-\lambda & 1 & 0 \\ 0 & 1-\lambda & 1 \\ 0 & 9 & 1-\lambda \end{vmatrix} = (1-\lambda) \begin{vmatrix} 1-\lambda & 1 \\ 9 & 1-\lambda \end{vmatrix}$$

развој по I колони

$$\chi_A(\lambda) = (1-\lambda)(1-\lambda)^2 - 9 = (1-\lambda)(1-2\lambda + \lambda^2 - 9)$$

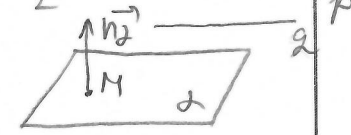
$$\chi_A(\lambda) = (1-\lambda)(\lambda^2 - 2\lambda - 8) \leftarrow \text{карактер. полином}$$

$$\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 4, \lambda_3 = -2 \leftarrow \text{сопствене вр.}$$

5. [14] Дате су права $p: \frac{x-1}{2} = y-1 = \frac{z+1}{2}$, права $q: x+1 = \frac{y-1}{2} = z+1$ и тачка $M(1,1,2)$. Одредити раван α која је паралелна правима p и q и садржи тачку $M(1,1,2)$.

Одговор:

$$\alpha \parallel p \wedge \alpha \parallel q \Rightarrow \vec{n}_\alpha \perp \vec{v}_p \wedge \vec{n}_\alpha \perp \vec{v}_q \Rightarrow \vec{n}_\alpha \parallel \vec{v}_p \times \vec{v}_q$$

$$\vec{v}_p \times \vec{v}_q = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 2 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = (-3, 0, 3)$$

$$\vec{v}_p \times \vec{v}_q = (-3, 0, 3), \vec{n}_\alpha \parallel \vec{v}_p \times \vec{v}_q \Rightarrow \vec{n}_\alpha = (-1, 0, 1)$$

$$M(1,1,2) \in \alpha, \vec{n}_\alpha = (-1, 0, 1)$$

$$d: -(x-1) + 0 \cdot (y-1) + 1 \cdot (z-2) = 0 \Rightarrow \boxed{d: -x + z - 1 = 0}$$